

עין משפט
נר מצוה

כד :

הישן תחת המטה פרק שני סוכה

מסורת הש"ס

תלמוד לומר ובהה"ב טבא מקום. וא"ת אימא וכחך כלל ספר פרט כלל ופרט אין בכלל אלמא מה שפטר ועוד האמר בסוטה צפרק היה מביא (ד' ט'.) אין כותבין לא על הלוח ולא על הנייר ולא על הדיפתרא אלמא על המגילה שנאמר בספר והנה נמי כתיב ספר והנה נמי היה ליה למיפסל כל דבר חוץ ממגילה ואין לחלק בין ספר לבספר ועוד דהנה נמי אמרין ורבין נמי אי כתב בספר בדקאמרת משמע שאז היה לו לכתוב כל דבר שאין בו רוח חיים ו"ל דבני קטטה דכתיב (ובמדכר ה) וכתב את האלות ובספר הוה כלל ופרט אלמא הכא ונתן בידיה חזר וכלל אע"ג דבבביתא לא מימיני כלל תהא דכוותה אשכחן בפ"ק דקדושין (ד' כ"א:) דקתני בבביתא אין לי אלמא מלעז מניין לרבות הטול והסירה והמקדמ והמכתב מ"ל ולקחת לרבות כל דבר הניקח ביד ומכחה הסוגיא דמלכל ופרט וכלל דרש דונמת בלגנו וזילת חזר וכלל: מה ספר שאין בו רוח חיים. כפ"ל נגד מערבין (עירובין דף ס:) גבי מעשר שני דמניין בבקר ובאלא נתקט ז"ל של פרי מפרי וגדולי קרקע ולעיל כפ"ק (ד' י"א:) נקט מה חגיגה דבר שאין מקבל עוממה ונידולו מן הארץ בכל אחד כפי מה שדומה לחכמים ענין הראוי לו: **ורבנן האי וכתב מאי עביד ליה.** ח"פ ע"ג דלאיתרין לשמה מרי קמאי כתיב וז"ל ורבי יוסף הגלילי אמאי לרבי מרייהו דמהאי לשמה דרשינן שפיר כלל ופרט יא וומר דכפ"י המגרש (גיטין ד' פו.) דרשי וכתב לה ולא לה ולחנתה: **בכתיבה** מתגרשת באינה מתגרשת בכסף.

הרי עשויה בידי אדם. לרוח זה כירי אדם כל: ספר. וכחך לה ספר כרומות: אין לי אלמא ספר. קלף: מניין לרבות כל דבר. לכותבו עליו כגון לוח עץ ועלה זית: **וכתב מל מקום.** דמאי למיכתב ומתן בידיה ספר כרומות: אי הוה כסב. וכחך לה כרומות כספר כדקאמרת דהאי ספר קלף הוא: **השטא דכחך ספר.** אין זה קלף ואין הכתוב מדבר שיהא נכתב עליו אלמא דברי הגט קרו ספר כרומות ומפרידין ביניהן: ורבנן. כיון דכפ"י לאו קלף הוא האי וכחך לה לא אלטרין לרבות כל דבר דמהיכא מימי נך לייחד דבר למיכתב דלאיתרין לאשמועינן שכל דבר שר נך: ואינה מתגרשת בכסף. ליתן לה כסף לשם גירושין ולומר הרי את מגורשת זו כדרך שמתן בקדושין ואמר הרי את מקודשת זו: ואיפסק יאיה לאיש אחר (דברים לד): **מה הוייה.** כשמהויה עמנה לאיש אפטר בכסף כדנפקא לן בקדושין (דף ג.) קמה קמה משדה עפרון: **מספר כריתום.** מדסמן כריתום לספר: לרבי הורס. שיהא ספירת דברים כורתה כריתום וליא יהא מנאי האוגדס יחד: אין זו כריתום. דכל ימייה קשריה אי שמתמהו לרביה לעמוד שלא ליתן: הרי זו כריתום. דיכול לנכח לרבי הפדירה לנפוק שלשים הלך מעכשו עומדת יקמף מן התורה: **כרתה כריתום.** דמאי למיכתב ספר כרת: מתני' **ב"ר** בין אינוס. בלחך ולא סמכה עליהן אלמא הן דופותיה: **ב"ר** שאינה יכולה לעמוד כרות מלייה. שדורח מליכה ומביאה: הא בקשין. אלונו וקניי ועביס: הא איכא נופו. שהלך ונא ופעמים אהף הגוף מן הדופן: **דעביד ליה.** אורג הגוף כמין מחילה שלא ייעשו הרוח: לאשמושי באלן. לריחם עליו לבוי: הוי שס. נפסי ביראות קאי היה צאחת הפיאות אילן שעובי אמר לכל לך: או גדר. מרובע אמר על אמה. כל גדר סמך על אבנים הוא וארץ שיהא אמה על אמה כדי לתלפו לשתי מחילות אמה למורה ואמה לנפון או לרום: דיומדי. ז' עמודים שהיו מחילה לכאן ולכאן שבך הקילו חכמים נופו גדול מלך ורעאן הגוף כפופין קצין על הארץ: **מעטלין חסווי.** דלמרתין לבד ומחילה זו גבוהה עשרה מנפנים שהגוף ארוך הוא ובגובה האילן הוא: אי הכי. דעשויה בידים היא ורואין לרוב חמחים ולשומר שדה עשה ויכין דמוקף לדידה הוא: **לעטלן ככוליה.** כלומר יעטלו זו כל כמה שהוא גדול אלמא אמר רב הונא אין מעטלין זו כלל אלמא

יש א"מ פ"א מה' גירושין הלכה ו ותמיד הל' ג נמנו ענין ד' עושה' להי' ש' ק"ב סוף ג: ב ג ח"י פ"א מה' הלכות גירושין הלכה פ"א מה' כס טושי' ארי' ש' ק"ת סוף כ: כ"ג ג מ"י ש טושי' סס סוף א: כ"ב ד מ"י פ"א מה' שנה הלכה פ"א מה' עשה א טושי' ארי' ש' ק"ת סוף א: כ"ג ה מ"י פ"א מה' טובה הלכה פ"א טושי' ארי' ש' ק"ת סוף א: ו (מ"י פ"א מה' שנה הל' כ: ד):

תורה אור השלם

1. כי יקח איש אשה ובעלה יהיה אם לא תמצאן חן בעיניו כיוצא בה עירוף דבר וכתב לה ספר כריתום ונתן בידיה ושלחה כריתום:

רבינו הגאון

הא דקתני אין כותבין גיטי נשים על מי שיש בו רוח חיים או על מי שהוא ארום ודיקם בספר. ורבנן כולליה הן, אי הוה כתיב וכתב לה כספר, הוה שמיטין מינה האי כריתום דכתיב ספר, לסיפריה דברים בעלמא הוא דאמאי כר. ואידך מכתב כריתום כר, פ"י היה לו לכתוב וכתב לה ספר כרת, מאי טעמא כתיב כריתום כר, ואידך כרת כריתום לא משמע ליה, כלומר טעם אחר הוא, אמר רב אחא בר יעקב כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד כרות מצויה, אינה מחיצה. ואקשי על מחצתי דמתן העשרה סוכה בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה, והני ניירי ואולי יאחור, ומשני האילנות חקוקים וקשים ולא יניחו שנינו, ונפשו עביד ליה בהוצא דרפנא. ליתר נעין הוצא דרפנא וקושר הניח בתן כדי שלא יהא מוטדוד והולך וכו'. והאי קמ"ל, דלא חייש וילמא אחי' לאשתמושי אילנן המבשר להקדש. ת"ש מהא דרמיא גבי פסי ביראות, היה שם גדר או אילן או חיצת קנים וידון משום דיומדי, ושני החם (נמין דעביד בהוצא דרפנא. חיש מהא דמתן בסוף עירובין אילן המיסך על הארץ, אם [אין] נופו גבוה מן הארץ ג' פסחים סטלטיין תחתיו, ומשני דהנה נמי דעביד בהוצא דרפנא, אי הכי מחיצה מעליא היא, אמאי אמר רב, והוא בידה דרבי הישע החד, אין מטלטיין בחוכו

הגהות הב"ח

(א) הוי' דיי' כתיבה ופי' לר"י לה מספר כריתום ספר כריתום ואין דבר אחר:

מוסף רש"י

ספר. וכחך לה ספר כריתום. ספר משמע קלף דמכתיב ויחיה לו ואני טיבת על הכסף גידי, והרי קרי ליה מגילה דמכתיב (כס) אחרי שיש הפך את המגילה וטובין יט. מנין לרבות כל דבר. כימות הכת עליו (כס). וכתב לא מכל מקום. מלמא כח ונתן ספר כריתום כריתום ימי' כתיב. מאי טעמא כתיב בקראמרת. משמע יכתוב בקלף ומלמא למתיר כדי לבי מחמה לה דומיא דקלף הוא דברי (כס) אי הו' כתיב וכחך לה כריתום כספר. הוה משמע מגילה. אלמא שיהא כתיב ספר. האי ספר ספירת דברים היא, וכל משמע וכתב לה דברי כריתום, אלמא לא קצת לו מקום לכתוב וממילא משמע כלל מקום שיליה יכתוב (ש"ז) ודן וכתב מאי דרשי ביה. לרבי: לאיתרין לרבות כל דבר, שאי לא קצת הכותב דבר למיכתב ומתן ספר כריתום משמעין (ש"ז) כיון דכפ"י לאו קלף משמע מילא הא לא קצת ליה קלף וכלל דבר משמע. ולמה ליה למכתב וכתב לרבות כל דבר, למתן ותמן לא ספר כריתום (ש"ז) ודן. ואינה מתגרשת בכסף. אי אמר לה הין כריתום והתני' לו זה: (ש"ז) דרבי. ואיתקש יציאה לדוריה. ויהיה ללח אמר חייט קצין (ש"ז) ודן. ודעתו: שמהיה כחך עלמה לעלל (ש"ז) ודן. לרבי כריתום בינו לבינה. שלא יעיל מתאי כחך שיקשתה יחד אלמא דברי הדללה היא (ש"ז) ודן. ופ"א הא לא מנאי התקשרה יחד אלמא מנאי הכרת ועבדיל כתיבה (ש"ז) ודן. לעולם אין זה כריתום. שכל ימייה היא נגלגלת לו לקיים מהא דה מתחמו: וקדושין (ה) ודן. דכל לרבי קשריה זו שמתחמו היא נגלגלת מלפניו. ומנאי זה מנאי ותלך לעולם ועד הגדלה. אלמא מתלך ועד שלשים ימי הרי זו כריתום מהא דכתיב ונתן לה לקיים מהא דה מתחמו: וקדושין (ה) ודן. דהוא כריתום. דהיה מל למיכתב ספר כרת

תשעת ספר כותב, וכן דרש אחריי מיתורה דרש"א (ש"ז) או מחיצת הקנים. חילת הקנים קנים מחוברים, חילת שהיו נטושים כסדר מחילה (ש"ז) ודן. לרבי: דיומדי, מותח חתך נחלה כהנים, שעשאי כמרחב זעתיא ודון אחד מלכות לרביה והוא נחלה כ" אמות עומד, אמה מתלך ואמה מתלך (ש"ז) ודן. ודן, שנינו טעם למחכ מלל לדבר סוף (ש"ז) ודן. נפי טעם ספון לרן, לאש סוף פחות מן' הקנקן, ויעקבי' בתקום שמחבר' לילן כניה עשרה (ש"ז) ודן. מטלטיין תחתיו. דלמרתין לרבי ורבי י' נתן מחילה עשרה (ש"ז) ודן.

תשעת ספר כותב, וכן דרש אחריי מיתורה דרש"א (ש"ז) או מחיצת הקנים. חילת הקנים קנים מחוברים, חילת שהיו נטושים כסדר מחילה (ש"ז) ודן. לרבי: דיומדי, מותח חתך נחלה כהנים, שעשאי כמרחב זעתיא ודון אחד מלכות לרביה והוא נחלה כ" אמות עומד, אמה מתלך ואמה מתלך (ש"ז) ודן. ודן, שנינו טעם למחכ מלל לדבר סוף (ש"ז) ודן. נפי טעם ספון לרן, לאש סוף פחות מן' הקנקן, ויעקבי' בתקום שמחבר' לילן כניה עשרה (ש"ז) ודן. מטלטיין תחתיו. דלמרתין לרבי ורבי י' נתן מחילה עשרה (ש"ז) ודן.